

IN THE NAME OF ALLAH THE BENEFICIANT THE MERCIFUL

ZaF

Owned By -
www. pureislamicdesigns .com

شیوع دیابت بارداری و عوامل خطر مرتبط با آن در زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی‌درمانی شهر ایلام در سال ۱۴۰۰

نویسندگان: دکتر راژان چهره و ذلیخا کرم‌الهی
نوع مقاله: پژوهش اصیل
مجله: مجله ایرانی غدد درون‌ریز و متابولیسم
سال انتشار: ۱۴۰۱) ۲۰۲۲(

لینک دانلود مقاله:

http://ijem.sbmu.ac.ir/article-1-3020-fa.html

01

هدف و سؤال پژوهش

هدف اصلی:

تعیین شیوع دیابت بارداری و بررسی عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی‌درمانی شهر ایلام در سال ۱۴۰۰.

چرا مهم است؟

هم‌زمان برای سلامت مادر، جنین و سال‌های پس از بارداری اهمیت دارد.

مقدمه و اهمیت موضوع:

دیابت بارداری

تشخیص دیابت برای نخستین بار در دوران بارداری.

پیامدهای احتمالی برای مادر

پره‌اکلامپسی، سزارین و افزایش خطر دیابت نوع ۲ در آینده.

پیامدهای احتمالی برای نوزاد

ماکروزومی و افزایش خطر چاقی و اختلالات متابولیک در آینده.

شیوع جهانی گزارش‌شده:

حدود ۵ تا ۲۵,۵ درصد.

بار بیماری در مناطق مختلف یکسان نیست.

عوامل تاثیرگذار بر شیوع:

- نژاد
- قومیت
- سن
- ترکیب بدن
- معیارهای غربالگری و تشخیصی

شیوع به معیار تشخیصی، زمان غربالگری و ویژگی‌های جمعیت وابسته است.

ضرورت بررسی شیوع و عوامل خطر در جمعیت‌های مختلف.

روش‌شناسی پژوهش:

روش اجرای مطالعه:

- ***نوع مطالعه***: مقطعی با رویکرد توصیفی - تحلیلی
- ***محل اجرا***: مراکز بهداشتی‌درمانی شهر ایلام
- ***بازه زمانی***: فروردین تا اسفند ۱۴۰۰
- ***جمعیت هدف***: زنان باردار ساکن شهر ایلام
- ***معیار اصلی ورود***: انجام آزمایش تحمل گلوکز خوراکی در هفته‌های بارداری تعیین‌شده در مقاله
- ***معیارهای خروج***: دیابت پیش از بارداری و برخی بیماری‌ها یا داروهای مؤثر بر متابولیسم گلوکز
- اخذ کد اخلاق از دانشگاه علوم پزشکی ایلام.

ابزار جمع‌آوری داده‌ها و تحلیل آماری:

پرسشنامه پژوهشگرساخته شامل:

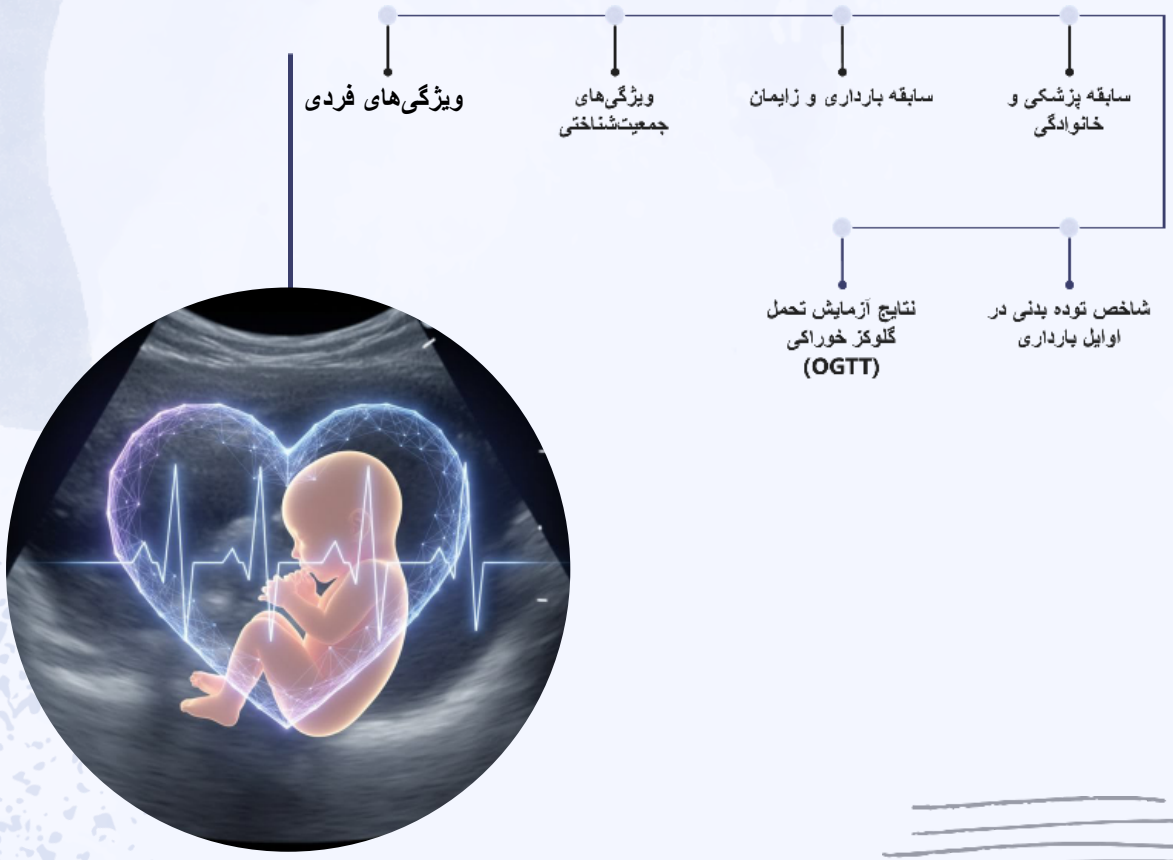

یافته اصلی: شیوع دیابت بارداری

یافته اصلی پژوهش:

- شیوع گزارش‌شده در چکیده انگلیسی مقاله: ۹٫۶٪
- موضوع بررسی: زنان مراجعه‌کننده به مراکز بهداشتی‌درمانی شهر ایلام
- گروه‌بندی شرکت‌کنندگان: مبتلا و غیرمبتلا به دیابت بارداری
- تشخیص بر اساس نتایج آزمایش تحمل گلوکز خوراکی (OGTT)

عوامل خطر مرتبط با سابقه پزشکی و بارداری

چند عامل خطر احتمال بیماری را بیشتر می‌کند؛ نبودِ آن‌ها بیماری را رد نمی‌کند.

عوامل خطر احتمالی گزارش‌شده در مقاله:

- سابقه دیابت یا پیش‌دیابت
- سابقه دیابت در بستگان درجه یک
- سابقه دیابت بارداری در بارداری قبلی
- سابقه سقط
- سابقه مرده‌زایی
- سابقه تولد نوزاد درشت‌جثه (ماکروزومی)
- اختلالات تیروئید، به‌ویژه کم‌کاری تیروئید

یافته همراه: عفونت ادراری و اختلالات فشار خون در زنان مبتلا بیشتر گزارش شدند.

عوامل جمعیت‌شناختی و بدنی مرتبط با دیابت بارداری:

چندزا بودن

BMI بالاتر در اوایل بارداری

سن بالاتر مادر

تفاوت در وضعیت اقتصادی خانواده

تفاوت در سطح تحصیلات مادر و همسر

نتایج آزمون رگرسیون لجستیک(تعدیل شده) در بررسی عوامل خطرساز دیابت بارداری:

متغیرها	نسبت شانس	فاصله اطمینان ۹۵٪	P- value
سابقه سقط	٦/٤	۳/۱ -۱۳/۲	P=۰/۰۰۱
سابقه مرده‌زایی	۱۰/۳	۲/٥-٤۲/۱	P=۰/۰۰۱
سابقه دیابت در فامیل درجه یک	٥/۸	۲/۹ -۱۱/۳	P=۰/۰۰۱
سابقه دیابت/ پیش دیابت	۳/۰	۱/۷-٥/۳	P=۰/۰۰۱
سابقه تولد نوزاد با وزن بیشتر از ٤ کیلوگرم	۳/۲	۱/٥-٦/۸	P=۰/۰۰۳
سن(بالاتر از ۳۰ سال)	٤/۸	۲/٦-۸/۹	P=۰/۰۰۱
نمایه توده بدنی	۱/۹	۰/۹ -۳/۹	P=۰/۰۰۱
اختلالات تیروئید	۲٥/۹	۱۰/٥-٦۳/۹	P=۰/۰۰۱

یافته برجسته مقاله:

دیابت بارداری در زنان چندزا با سن بالاتر و اضافه‌وزن در اوایل بارداری شایع‌تر گزارش شد.

اقدام بالینی:

ارزیابی زودتر و پیگیری منظم، برچسب خطر را به برنامهٔ مراقبت تبدیل می‌کند.

بحث

مطالعات مرتبط:

- لاورنس و همکاران(2019) در نیوزلند و کویت — 6.2 / 12.6
- وکیلی و همکاران(2016) در میبد — 27.1
- لی و همکاران(2020) در چین — 17.42
- سعیدی و همکاران(2020) در متاآنالیز — 17.4
- رحیمی و همکاران(2017) در شهرکرمانشاه — 8.81
- رشیدی و همکاران(2021) در یزد — 3.3
- الماسی و همکاران(2014) در ایران — 11.9_1.3
- صقیری و همکاران(2022) در ایتالیا — 10.5

نتایج مطالعات:

سن بالاتراز 30 سال, اضافه وزن و چاقی اوایل بارداری رابطه مستقیم با ابتلا به دیابت بارداری دارند.
به ازای هر واحد افزایش در نمایه توده بدنی 10 درصد خطر ابتلا به دیابت بارداری افزایش می یا

عوامل موثر:
تحصیلات
شغل
پیش دیابت(بدون علامت به همین دلیل برای غربالگری و درمان مراجعه نخواهند کرد.)
اختلال در تحمل گلوکز

- هیچ موردی از ناهنجاری مادرزادی گزارش نشده است.

برخی مطالعات اذعان دارند که دیابت بارداری شانس ابتلا انواع عفونت ها را در مادران باردار افزایش می دهد.

نتیجه‌گیری

جمع‌بندی یافته‌های مقاله:

- شیوع دیابت بارداری در جمعیت مطالعه قابل توجه گزارش شد.
- غربالگری، مشاوره و آموزش به‌موقع مادران باردار اهمیت دارد.
- سوابق پزشکی و مامایی مشخصی به‌عنوان عوامل خطر احتمالی مطرح شدند.
- سن بالاتر، اضافه‌وزن یا چاقی در اوایل بارداری و چندزا بودن با شیوع بالاتر همراه بودند.

کاربرد در مراقبت پرستاری:

ثبت دقیق شرح‌حال مامایی و پزشکی

توجه به سابقه دیابت و وضعیت وزن

غربالگری باید فرصت‌محور و مبتنی بر راهنما باشد.

پیگیری انجام غربالگری توصیه‌شده

آموزش درباره تغذیه، فعالیت بدنی و پیگیری مراقبت‌ها

نقد علمی مقاله

نقاط قوت

- پرداختن به یک مسئله مهم در سلامت مادر و جنین
- بررسی هم‌زمان عوامل جمعیت‌شناختی، پزشکی و مامایی
- استفاده از نتایج آزمایش تحمل گلوکز
- به‌کارگیری رگرسیون لجستیک چندمتغیره

محدودیت‌ها

- مقطعی بودن طرح پژوهش و محدودیت در استنباط علی
- احتمال نقص اطلاعات پرونده‌ها
- تکمیل بخشی از اطلاعات از طریق تماس تلفنی
- محدودیت تعمیم نتایج به جمعیت‌های دیگر
- وجود ناسازگاری در برخی اعداد
- گزارش‌شده در نسخه مقاله

پیام نهایی پژوهش

شناسایی به‌موقع زنان باردار دارای عوامل خطر، تکمیل شرح‌حال پزشکی و مامایی و پیگیری غربالگری می‌تواند به بهبود مراقبت‌های دوران بارداری کمک کند.

Thank you!